Nr. 92. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 8 Decembre 26 Nov. 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Cu rescriptu din 21 Novembre 1867, la propunerea ministeriului de justitia, D. fostu secretariu la curtea de casatione Servianu Popoviciu e denumitu de Maiestatea Sa de consiliariu la tribunalu apelativu in Sibiiu. —

Brasiovu 6 Dec. Eri s'a tienutu aici o adunare amestecata compusa din representantii comunei cetatiene si din cei tramisi cu plenipotentie dela comunele celoru trei orasia si cateva sate sasesci din acestu districtu. Cau'a principala a conchiamarii acestei adunarii municipale a fostu o diferintia escata de mai nainte intre comun'a cetatiéna si intre cele districtuali asupra coperirii acelei parti de spese publice, pe care statulu nu mai voiesce ale coperí din tesaurulu publicu. Diferinti'a in suma era pentru momentu fórte mica, adica numai 1021 fiorini, cu statu inse era mai mare diferinti'a de principiu, precum se va vedé mai la vale.

Siedinti'a fù deschisa prin prea on. domnu Fridericu Fabricius prefectulu cetatii si alu districtului. Simburele cuventarii de deschidere a fostu, ca statulu pe la an. 1862 a destinatu pentru municipiale sasesci unu ajutoriu anualu preste 200 mii fiorini pentru acoperirile administratiunii municipale, precum a destinatu (si mai tardiu votatu senatulu imperialu) si pentru celelalte tienuturi ale tierii sumele cate aflase cu cale, pentrucá mechanismulu se nu stè pe locu; se cuvine inse a insemna, ca acelea sume s'au destinatu numai in modu provisoriu, adica numai pana candu potestatea legislativa isi va fi in timpu de a reorganisa tiér'a si a defige liniele de competentia intre auctoritatile municipali si intre cele guvernementali, séu adica pana candu se va sci curatu, catu mai remane municipaloru din autonomi'a veche si catu se scaresce din acea, pentru cá apoi si spesele se se impartia in acceasi proportiune intre statu si municipiu. Intr'acesta veni sistem'a sistatóre cu o multime de reduceri si economii in favórea tesaurului publicu. Cu acea ocasione sum'a de trei mii fiorini destinata cá pausalu pentru totu materialulu trebuintiosu, precum lemne (la 200 stanjini), tóte trebuintiele cancelariiloru si ale prinsoriloru si altele multe care se vedu specificate in computu, se reduse numai la 900 si ceva pe anu. Cu acea suma a fostu curatu preste putintia a coperí acelea spese curente. Mai de multe ori s'a cerutu dela statu bonificare, ci resolutiunea fù totudéuna: Cu atat'a trebue se va ajungeti. Urmarea fù, ca pe doi ani esí unu deficitu de 1021 fl. Cine se mai platésca inca si acelu deficitu? Inca din siedinti'a trecuta se alesese o comisiune incarcinata a pregati unu respunsu la acea intrebare. — Acum dn. prefectu facù a se citi acelu operatu si ilu dete in desbatere.

Comun'a cetatii mai platise preste 600 fl. dela sine totu pentru acelea scopuri, este totudata constrinsa u dá cá nicairi, tóte localitatile gratis pentru tóte deregatoriile districtuali. Comunele din districtu inca nu voiá se platésca, ci in urma se invoira ca voru platí sub conditiune, déca cele siepte sate (Sacelele) inca voru fi ablegate a purta la spese. Asupra acestei cestiuni se incinse o disputa animata, carea tienù o óra intréga, pentruca cetatienii recunoscura, ca déca Sacelele n'au representantii loru in adunarile districtuali, nici nu se cuvine se concurga la asemenea spese, éra din o parte se observà, ca este probabilitate cumca acelea siepte sate se voru incorpora la comitatulu Albei de susu. . . .

Dupa atatea dispute dn. prefectu se vediù in pusetiune de a spune districtualiloru verde, ca ei trebue se platésca, pentruca are imputerire data, cá la casu de resistintia se'i silésca. Acésta folosi. Atunci Gur'a-satului, precum se dice la noi, esi din partea districtualiloru cu o fóia, in care chiaru repartitiunea loru era facuta gat'a. Apoi dara pentruce atata timpu perdutu?

Timpulu inse totu n'a fostu perdutu de totu, pentruca astadata fù vorb'a numai de o misiora, éra mane va fi vorb'a de siguru pentru mii fórte multe in susu séu in diosu, dupa cum ni se va pastra séu rapí autonomi'a municipala.

In acceasi siedintia se mai citi o epistola venita dela Pest'a in cau'a caliloru ferate, din care culegemu numai atata, ca din imprumutulu de 60 milióne speratu cu atata sete dela Septembre incóce deocamdata érasi se alese nimicu, din causa ca milionarii spaimantatii de nónale constelatinni politice nu voiescu se imprumute nici pe — statulu unguresc.

Dupa acestea siedinti'a se redicà in pace.

Observamu ca intre mai bine de 60 membrit adunati s'au vediutu si — doi romani, candu ar' si pututu fi mecar 12. —

— Din vecinulu districtu alu Fagarasiului ne veni o scire fórte urita si trista. Comunele vecine Siarcsi'a (alias Sierpeni) si Persiani asiediate ambele la drumulu tierii se judecasera de unu siru lungu de ani pentru o parte de padure. In anii din urma Siarcsi'a avuse unu advocatu romanu din Fagarasiu, éra Persianii pe unu boemu care venise la Brasiovu cá maiestru de padurite, éra de cativa ani scosu din deregatoria si incurcatu in cateva procese proprii, facea si pe pseudoadvocatulu. Persienarii perdura procesulu in tóte instantiale si sentinti'a ajunse matora pentru esecutiune. Persienarii respinsera esecutiunea de dóua ori. Functionariulu insarcinatu cu scóterea esecutiunii mai esí inca si in 4 Dec. cu cativa gendarmi la fci'a locului; ci satenii ii intempinara cu furci si cu pari, éra unulu din ei puse man'a pe puso'a unui gendarmu, se frause si unu baionetu séu dóua. Acesta fù momentulu in carele gendarmii era datori se apere nu numai legea, ci si viéti'a propria. Urmarea fù, ca unu satenu remasera impuscatu mortu.

Locuitorii din Persiani sunt cunoscuti de ómeni cum se dice cu capulu in pepta, artiagosi capatienosi, au si nenorocirea de a fi condusi de unu omu pre catu ignorantu, pre atata si infumuratu.

Intre comunele Ohab'a si Vadu inca cosista o diferintia fórte seriósa érasi din cau'a unei paduri. In septemau'a trecuta a esitu si acolo esecutiune, care inca fù respinsa, din norocire inse fara urmari triste, pentruca precum se spune, acolo s'au aflatu barbati, carii au sciutu re'nfrena patimele resbunarii.

Inca odata, póte a mii'a óra: Scóla, invetiatura, biserica, morala si — stirpirea totala a bieticei dela acestea popóra nefericite! —

Clusiu 3 Dec. Comisariulu regiu cont. Péchy lasà a se publicá cu datu 28 Nov., ca fiindu gramaditu cu lucrarile se afla necesitatu, cá cele 2 dile destinate pana acum pentru primiri oficióse pe septemana, se le reduca la una pe septemana. Prin urmare incepundu dela 1-a Dec. a desemnatu marti'a dela 11—1 óre pe septemana, despre ceea ce se face cunoscutu publicului. —

„Unio" aduce scirea, ca curtea de casatione incorporata cu curi'a regésca din Pest'a intru unu despartiementu deosebitu se va compune din presiedinte: Ladislau Popp, consiliari: Berde Mozsa, Ocsvai Ferencz, c. Bethlen Gábor, Biró Miklos, Pap Alajos, Iacobu Bologa, Fr. Böm-ches si Augustinu Ládai. Déca e adeveru, apoi cu incetulu si la acésta curte se totu mai impucinéza ómenii. —

Am auditu ici cólea acea smenintiare, cumca ministeriulu a luatu in nume statu de reu alegerea lui Kossuth Lajos junior, incatu in casulu repetirii alegerii stengei in pedépsa se va stramutá guvernulu, curtea suprema judecatorésca si preste totu institutele publice se voru strapune la Turd'a. Ast'a e scire din „Magyar Polgár" éra „K. K." i eschiama: „No! sermane ministeriu maghiaru, si Turd'a va datu de capu copilandru stangei. Se scie ad.. ca stang'a se nevoiesce a deveni la alte alegeri maioritate, éra atunci speréza mai multa libertate „Magyar Polgar", care e organu alu stangei. —

Blasiu 28 Nov. 1866.

Onorata Redactiune!

Astadi s'a finitu licitatiunea asupra averei miscatóre remase de prea bunulu nostru parintele metropolitulu Siulutiu, care in decursu de 14 dile a tienutu Blasiulu in o formala miscare, concursulu strainiloru inca a fostu destulu de mare, mai alesu pentru vinuri si vite.

Cele mai multe obiecte inse, precum suntu mobiliile de casa de totu soiulu, si bucatele s'au cumperatu de catra blasieni, in pretiu cam de 17.000 fl. — Au fostu o adeverata satisfactiune pentru stimatorii marelui barbatu, vediendu, ca cei mai multi se intrecea la licitare de a puté ceva compera de suvenire dintre obiectele espuse, asia incatu la unele s'a urcatu pretiulu vindiarei intreitu preste adeverat'a valóre. Ma unii statéu 2—3 dile cu banii in mana, fara se fi pututu ajunge se'si cumpere ceva.

Despre politica nu'ti mai scriu cu asta ocasione nimica, nu pentru ca dóra n'asi avé materia destula, ci din causa, ca neamu uritu a aruncá mazerea pe parete, apoi stimat'a Redactiune n'are privilegiu de a representá opiniunea publica, pe cum au alte foi, prin urmare voru dice érasi contrarii nostri politici, ca numai Gazet'a le fabrica spre a tiené spiritele in perpetua neodihna.

Apropos! Sunt curiosu de se mai facu si in dilele nóstre, cá supta sistem'a nemtiésca asia numitele „Volksstimmungsberichte". Déca se facu apoi credu, ca voru fi mai consciintióse, ca-ci la nemti totudéuna sună „sehr gut, brillant, nichta mehr zu wünschen übrig" etc. — Idea acésta mi-a datu-o intelnirea cu mai multi amploiati romani disponibili, cari suntu pe locurile unde au sierbitu, cunoscuti de prea aplicabili, capaci si ómeni cu caracteru, éra acuma dupa unu servitiu de 18 ani se vedu sistematice eschisi, si multi din ei suntu pe cum amu dice Opfer der Politik, adica pe romanesce proletari inteligenti.

Firesce ca acést'a procedura ungurii mai intielepti o desaprobéza, dicundu, ca alegerea acésta va tiené numai scurtu timpu pana la codificare, si s'a facutu in timpu, candu spiritele era incordate. Noi scimu inse, ca tóte alegerile din Ardélu, ori cate proteste s'au datu in contra loru, s'au aflatu de bune si s'au intaritu, — prin urmare eschiderea romaniloru din oficie nu casiuna nimerui durere de capu, póte numai acelora, cari si-au cheltuitu totu ce au avutu, cá apoi sierbindu patriei, se'si vedia ostenelele tinerétieloru remunerate, éra acuma sunt straini in propri'a loru patria. — La acésta se póte intr'adeveru aplica proverbiulu germanu „traurig, aber wahr". — Firesce déca se va lua guvernulu dupa diuralele maghiare, apoi „dintre romani fiindu pucini capaci, mai multi nu s'au pututu aplica". Lucrulu este inse cu totulu altmintrenes. Lumea intréga scie, ca dintre romani tocma cei mai capaci nu s'au aplicatu,

si dintre unguri cei mai multi, cari au intratu acuma in servitiu nici idea n'au despre legile tierei, acésta inse nu genéza pe nimenea. Bine ca au pututu curati pe romani din oficie, si inlocuí cu unguri, apoi valeat quantum valere potest. — Reulu si bólʼa este de a se cauta tocma in legile patriei, pentrucea abstragundu, ca nóue gratia nu ne trebue, nici „méltányosságu“ altora, care nu e osiata, noi dupa sistem'a municipala nu suntemu in stare a ne alege unu solgabiru, pentrucea méltányosságu (ecitatea) altora asia aduce cu sine, cá in comitatulu nostru, unde intre 190.000 locuitori suntu 170.000 romani, facie cu 20.000 unguri, sasi, armeni, evrei laolalta — se intielege ca proprietatea de pamentu, de bailu purtarea sarcinelor publice, darea de bani si de sange e eclatsanta in partea romanilor, — in representantiʼa comitatului se fia intre 500 membri numai 80 romani, mai adauge ca comerciulu si industriʼa din Aiudu e representata cam cu 100 membri, adica mai multu decatu representantiʼa tuturoru romanilor din comitatu, apoi alegeti romane ómeni in care si incredere, ori supuneti fií tei la astfelu de foru sei judece, ca óre suntu ei asia de capaci, cá contra candidatului?

Dificile est satiram nou scribere, si totu se mai afla ómeni neómeni, cari se mira, pentru ce suntu romanii statu de nemultiamiti! Hei domniloru! romanii suntu fórte nemultiamiti, si voru fi din timpu in timpu totu mai nemultiumiti pana atunci, pana candu nu va fi dreptate.

Sperantiele, ce le puneau unii in deslegarea cestiunei nationalitatiloru, incepu a disparé, din cause ca amanarea nu e apta a insufla incredere, apoi d. deputatu Besze a spusu-o franco in una din siedintiele trecute, ca unguriі sunt unu poporu aristocraticu, si trebue multu timpu, pana candu voru puté desbracá institutiunile aristocratice. — Cestiunea nationalitatiloru inse se póte numai pe base democratica deslegá, celu pucinu asia credemu noi, si asia e convinsa astadi Europ'a intréga.

Candu vrui se desvoltu tem'a acésta si se o venturezu, 'mi aduséi aminte, ca omu lunecatu preste voi'a mea in politica si ca imperatiʼa libertatei de presa e de parte de noi, déca presidiulu guvernialu a opritu continuarea „art. din legile Transilvaniei“ — precum se dice in Nr. 80 alu Gazetei*) — si asia incheiu corespondintiʼa cu unu adieu, si cu disʼa romaniloi: Ddieu se ajute dreptatei. — X. Y. Z.

*) Avemu legea de presa absolutistica dela 1852, avemu constitutionalismu, care restringe si opresce si ceea ce legea absolutistica n'ar fi impedecatu niciodata. Dar pentru acésta nime se nu abdica de a scrie si in politica, ca-ce in tonu de infratire se póte scrie orce adeveru si descoperi orce nemultiamire, altfelu constitutionalismulu ar' fi numai o satira. — Red.

Refutare

in causʼa brachiului dela Bobotʼa (Deresidʼa mare).

(Incheiare.)

Intre aceste au ajunsu in comunʼa si R. D. vicariu Coroianu cá representantele besericei, care numai decatu dupa sosire se dechiara, ca din licitatiune cu greu va fi ceva, ca pentruca adunatu in capatulu satului i a disu, ca la licitatiune nu va lasá pe nime, si dupace i a admonitu si densulu, se se retiena dela fortis, i a respunsu, ca déca va vorbi multe, nici pe elu nu lu voru lasa in laintru. Vedieudu D. vicariu, cumca óta capacitarea lui e inzedaru, i au lasatu acolo, si sʼa dusu in comuna, unde numai decatu dupace ajunse, veni si o parte a conducatoriloru probabilminte din acelu scopu, cá se se convinga óre fi va licitatiune séu ba? Intrandu acestia in locuintiʼa protopopésca atatu eu cu consciolulu jurat, catu si R. D. vicariu, ni amu pusu tóta nesuintiʼa se abatemu poporulu dela resistintia, inse dorere, nu ni a succesu, pentru ca conducatorii, si mai in urma ni au spusu órdienu, ca au mai platitu ei inca, si voru fi in stare a plati si spese brachiului, inse nici licitanti, nici compositori nu voru lasa in comuna nicidecum.

Dupace amu asteptatu pana la 11 óre in comuna inzedaru, unde afaru de R. D. vicariu — care inca numai din respectulu catra persónʼa sa fù lasatu in laintru — nici posesoru, nici licitantu nu sʼau aratatu; vedieudu eu acésta si cumca tóta asteptarea inca e inzedaru, si fara scopu, de alta parte convingundume despre a cesa, cumca intru astfeliu de impregiurari fiindu poporulu infuriatu, nici persónʼa mea nu e in siguritate, — mʼam departatu din satu, spunendu multimei de poporu aflate in capatulu satului, cumca dupace a impedecatu licitatiunea, acuma seʼsi caute de trébu, ca astadi nu va fi licitatiune.

Intr'acesa ajungundu la una dintre cele mai de aprópe óspetarii de Bobotʼa, mi au esitu insiute composesorii de Bobotʼa si mai multi licitanti adunati acolo din comitatulu Solnocului de midilocu, comittatulu Crasnei si Chiórei; mi au enaratu, cumca ei intielegungu despre pusetiunea amenintietóre a bobotanilor facia cu composesorii si licitantii, fara periclu vietiei nu au cutezatu a se presentá la locului licitatiunei, cu atatu mai tare, ca pe unulu din composesori, care calare sʼau fostu apropiatu de satu, bobotanii intru injurari si batojocuri lu au fugaritu.

In urmarea acestora actorii au presentatu la protocolu acea rogare, cumca eu pentru ese cutarea sentintiei devenita la putere executiva se ceru brachiu. Dupa tóte aceste convingundume altcum si eu singuru despre resistentiʼa poporului in intielesulu legiloru 1840 art. XV, part. II § 143 si 1844 art. VI § 15 mi a fostu detoriuti'a se cere brachiu dela locului competinte, vice comitele primariu spt. d. Ludoviciu Pelei, tramitiendu'i protocolulu de esecutiune dimpreuna cu tóte actele procesuale, cu acesa adaugere, ca dupace in casulu presente resista o comunʼa intréga, brachiu arʼ fi de ordinatu catu mai puternicu. Brachiumulu fù rondutu, si cu conducerea acelui fù insarcinatu judele cercualu dlu Ludoviciu Becski cu aceia indrumare, ca de atata putere se se ingrigésca, catu va fi de lipsa, si fiinduca intru aceste din fonte siguru sau intielesu, cumca bobotanii intielegundu de acea, ca amu ceratu brachiu in contra loru, si cumca in casu candu se va arata brachiulu, voru trage campanele intr'o urechia, la ce fiesce-care locuitoriu va fi silitu asi apuca arm'a sub pedépsa de 5 fl. si a otaca brachiulu, dicu, intielegundu aceste: indata dupa primirea scirei despre ordinarea brachiului dela d. vice comite, amu scrisu d. jude cercualu, cumca dupace aci nu intru stata se arata o resistintia, incatu o rescóla, brachiulu se fia catu de puternicu, firesce intielegundu puterea armata a comitatului. Judele cercualu a si strinsu o putere de 300 si órecati de ómeni, statore mai alesu din maghiari si romani de prin satele vecine, aducunduo in 3 Iuliu diminétia in contra comunei. Acum déca si dupa aceste se arʼ mai afla cineva catu de pucinu umblatu pe terenulu juridicu, care arʼ intari, cumca aci nu a fostu resistentia sprista, acestui a numai statu ei mai dicu, cumca comunʼa in semnu ca nu vre se lase brachiulu in laintru, stradele conducatóre in comunʼa le-au prevediutu cu cinge impletite de paie crucisi curmezisi, si cumca chiaru si atunci, candu brachiulu intrà in laintru, sʼa aflatu bobotanu, care a cutezatu asi redica pumnulu asupra judelui cercualu.

Atata e ce se atinge de mine din articlulu corespondintelui. La celelalte parti neatingundose de mine numai in genere observu, cumca si acele care le mai scrie corespondintele despre brachiulu dela Bobotʼa suntu — neadevarate (—).

Cu acésta din parteʼmi dechiaru de inchiata polemiʼa presente. —

Zilah 31 Oct. 1867.

Georgiu Bálint.
jude centralu si asesoru onorariu.

Onorata Dle Redactoru!

In „Telegr. Romanu“ Nr. 80 unu T—u din Orastia, se acatia de persóna bravului barbatu alu natiunei nóstre dn. Dr. Ioane Ratiu, apoi intre altele mai multe vorbesce si despre locuitorii din comunʼa nóstra Cuesdiu, cumca dn. Dr. Ratiu arʼ fi luatu dela densii sume mari de bani pentru purtarea procesuloru cu fostii domni pamenteseі pentru munti, si arʼ fi perdutu procesele acelea momentóse numai din vinʼa sea, pentruca dóra nu arʼ fi fostu nici una data in faciʼa locului in persóna, cá se se fi informatu despre starea lucrului s. a. t.

Eu cá locuitoriu din comunʼa Cuesdiu, caruia decurgerea procesului ceʼlu purtamu cu br. Kemény György pentru fenatiale asia numite Galsoi, si este mai bine cunoscutu, decatu corespondintelui T—u, vedieudu ca densulu e cu totulu retacitu si vorbesce numai din vento, séu póte numai din ceva ura personala, cu scopu cá se depopularieze pe barbatulu, care e oglindʼa natiunei, 'mi tienu de datoria a descoperi adeverulu, si a aratá on. publicu, cumca in causʼa nóstra dn. Dr. Ratiu cá advocatu si aparatoriu, nici cea mai mica vina nu pórta. — Deci cu deosebita onóre ve rogu se binevoiti a da locu acestei mice reflectari, in pretiuitʼa nóstra fóia.

Mai nainte de tóte trebue se martorisescu, cumca noi nu amu incredintiatu nici una data pe T—u din „Tel. Rom.“ se scria in publicu despre causʼa nóstra, ceea ce densulu, precum se vede, nici ca e cunoscutu, si nu me potu destulu mira, cum indrasnesce a scrie despre unu obiectu, care densului nu'i e cunoscutu, si a esi in publicu cu scornituri culese numai din audiu, mai nainte de aʼsi castiga date securе, si a se convinge despre adeveru.

Ceea ce dice dsa, cumca Dr. Ratiu arʼ fi cascigatu perderea procesului nostru din causa, ca nu sʼa informatu despre starea lucrului, si nici una data nu arʼ fi fostu in faciʼa locului se'si fi facutu unu conspectu despre situatiunea locului etc., — nu e adeveratu, pentruca in an. 1863, candu amu rugatu noi pre on. Dr. Ratiu se ne primésca causʼa nóstra si cá advocatu se ni o spere, a fostu Dsa in S. Reginu in persóna, si a primitu tóte actele, precum si informare necesaria dela Zaharie Sandoru, omulu celu mai de frunte de aici, pe care lʼa fostu incredintiatu comunʼa cu asta comisione; — apoi dn. Dr. Ratiu in fiinti'a de facia a mentionatului membru comunalu sʼa infaciosiatu la tribunalulu din S. Reginu la pertractarea cea d'antaia si mai importanta, unde cu tóte puterile ne a aparatu causʼa fórte bine. — Éra la ascultarea martoriloru a fraimisu pe dn. Georgiu Filipu jurista absolutu si barbatu cu pracsa, pre care mai de multu timpu 'lu cunóscemu, si de si nu pórta advocatia suptu firma sa propria, totusi sub a altuia aparа causele munteniloru nostri fórte bine si merita tóta increderea nóstra.

Catu sʼa tienutu ascultarea martoriloru, totodeauna pre langa dn. Georgiu Filipu a fostu de facia si cate 3 membri alesi din comuna, apoi martori toti din mai multe comune, si au datu marturisirile sale dreptu si in favóres nóstra.

Asia dara dn. Dr. Ratiu si-a implinitu datoriʼa sa cá advocatu, si ne a aparatu causʼa nóstra din tóte puterile bine; — prin urmare nu Dsa a causatu perderea procesului nostru la 1-a si 2-a instantia, fara alte ci cumstari, care on. publicu lesne le póte judeca.

Mai incolo me patrundu o mare mirare, cum indrasnesce T—u a dice in publicu, ca dn. Dr. Ratiu arʼ fi luatu sume mari de bani pentru purtarea procesului nostru, candu densulu — T—u — nici nu scie, ca platitu i amu noi vreunu crucériu séu ba. — Cá se nu'si faca cineva idea falsa despre dn. Dr. Ratiu si se dè crediamentu scorniturilor lui T—u, simtimu omenescu me silesce a aduce la cunoscintia on. publicu, cumca dn. Dr. Ratiu mai de multe ori compatimindune pre noi, si considerandu sarac'a nóstra, ne au lucratu si fara bani, — éra cu aceea ce iamu datu pana acuma, dupa calcululu nostru nu potu fi ostenelele Dsale nici de diumetate platite.

Binevoiti a publica acésta dechiaratiune scl.

I. . . . F.

Domnule Redactoru!

Mai deunadi pre candu foile din Clusiu si Pest'a discutau cu totuadinsulu desfiintiarea mitropolei numite de Alb'a Iulia, sʼa disu in unulu din Nrii Gazetei, ca cu afaceri de acestea se se ocupe foile bisericesci, éra anume in casulu de facia cei interesati se se adreseze catra „Sionulu romanescu“ din Vien'a, cá competente si de specialitate. Intr'acesa „Sionulu romanescu“ a repasuatu, precum se spune din lipsa de abonati intocma precum au repasuatu si in vecin'a tiéra de diece ani incóce vreo trei foi bisericesci totu din lipsa de abonati, pentruca clerurile respective nu le-au ajutatu. Eu am cugetatu multu asupra acestui lucru, ca óre déca clerurile romanesci chiamate de urditoriulu religiunii nʼau placere de aʼsi tiené cate unu organu bisericescu, mirenii se se mai ocupe cu afacerile bisericesci, séu se le lase in scirea lui Ddieu, se nu'si mai faca din capu calindariu, se se ocupe numai cu trebi lumesci, cu agricultura, comerciu, industria, technica, arte mi-

litera, arta nautica, politica, diplomatica etc. Marturisescu ca eramu p'aci se me decidu pentru cele lumesci, mai alesu candu reflectâm in mine, ca ce fôia buna si — că fôia bisericéscа — ce moderata era „Sionula“, si cum o mai lasera sa môra. Intr'aceea candu vediuiu ca romano-catolicii din Transilvani'a — bine ca insemnamu, ca tocma romeno-catolicii mireni si mai anume deputatii loru dela dieta emisera chiaru si prochiamatiune in interesulu bisericei loru, si candu vedemu ca in 5 Ianuariu an. 1868 se va aduná in Alb'a unu sinodu amestecatu de cateva sute romano-catolici intocma cum se intempla acésta in vécurile vechi, fara a le pasa intru nimicu de concordate, — atunci imi disciu eu mie: Me, da nu'ti este tie rusine, cá tocma acum se poi manile in sinu, candu subminarea bisericeloru romanesci insémna cu totulu altu ceva. Totu odata 'mi aduseiu aminte de o fapta din an. 1864 a membriloru dietei transilvane de nationalitate romanésca si de confesiune greco-catolica (unita). Despre acees sa atinsese ceva pucinu si in Gazeta, inse sub despotismulu sistemei sistatóre, pre candu nu putesi vorbi nici catu vorbesci séu scrii astadi.

Iti aduci aminte si Dta, ca repausatulu mitropolitu Alecsandru in anii din urma era fórte persecutatu si pe terenulu bisericescu. Acelu archieru fusese denunciatu de nenumerate ori atatu la curte catu si la pap'a, ca are de cugetu a trece „la neunire“, cum se dice pre la noi. Acésta fù adeverat'a causa, ca conchiamarea sinódeloru se dejucase toties quoties. Totuodata mirenii „uniti“ era denunciati, ca voimu se introducemu in biserica „institutiuni calvinesci“. In Martiu 1865 li s'a spusu acésta in Vien'a verde in facia la cativa uniti. Totu pe atunci sci bine, in ce „dragoste nemarginita“ traia bisericanii frontasi „uniti si neuniti“. —

Intre acelea conjuncturi „dragalasie“ bietulu betrenu se socoti se céra odata si consiliulu coreligionariloru sei mireni din diet'a Transilvaniei. Cam pe facia cam pe ascunsu ii adunà de vreo trei ori la sine. Spre tomn'a anului 1864 trébu'a se ingrosisse precum dicemu noi romanii. Pe la inceputulu lui Octobre mitropolitulu mai chiamu odata pe corelegionarii sei la o conferintia privata, la care se si adunara nu numai mireni, ci si cinci séu siese membrii de frunte din clero. Betranulu desfasiorà tóta situatiunea sa, carea nicidecum nu era de pismuitu. De ací se incinsera discusiuni ferbinti, alu caroru resultatu inse n'a fostu altulu, decatu ca se decise, ca membrii mireni se tiena o conferintia mirenésca, in care se dè espresione in scrisu la tóte nemultiumirile si napastuirile bisericesci, cate se audira in acea séra si cate voru fi mai sciindu ei. Membrii mireni se adunare in conferinti'a loru privata in sér'a din 10 Octobre nou, in care se citi unu memorialu, pe care eu ti'lu dau Dtale, pentru cá se faci ceea ce vei sci cu elu si pe langa care'ti insemnu numai atata, ca din 18 membrii adunati numai unulu a votatu in contra acelui memorialu, acela inse era cunoscutu cá inimicu personalu. Vreo cinci membrii mireni absentasera. De altmintrea a decursu discusiune animata si prea interesanta, in care intre alte multe reflexiuni sanetóse dn. I. M. observà, ca episcopulu Ioanu Lemeni nu a suferitu niciodata introducerea decreteloru concilului tridentinu in biseric'a greco-catolica, éra ritulu resaritenu l'a observatu cu multa rigóre. —

Alu Dtale s. c. l. B.

UNGARI'A. Pest'a. In siedinti'a camerei dep. din 25 Nov. la interpelarea lui Gajzago ministrulu justitiei a mai disu, ca in causa curtii de casatiune a Transilvaniei regimulu si-a cunoscutu de datorintia a suspinde acestu tribunalu supremu alu Transilvaniei si alu contopí in curi'a maghiara. Nu scimu, déca la aceste cuvinte, ce dedera o nóua lovitura autonomiei Transilvaniei, au reflectatu ceva, d. e. vreunu deputatu din Transilvani'a, pentruca foile din Pest'a tacu si despre acesta tacerea pescelui. — Intre acésta siedintia venira la ordinea dilei proieptele de lege si reportulu comisiuni centrali, alu comisiunii bugetaria si acelei de petitioni, precum si reportulu despre documentele, care se tienu de conventionea vamala si comerciala, intre Ungari'a si cealalta Austria, si alegerea unui vice presiedinte. —

In siedinti'a din 2 Dec. se alese vice presiedinte alu camerei Gajzago cu 143 de voturi. Ministrulu Lonyay propune esmiterea 1. comisiuni financiare de 15, care se si primi la ordinea dilei. Proiectulu privitoriu la quote (cam cade pe Ungari'a) s'a primitu indata de catra tóta camer'a cá base la desbaterea speciala, si Ghizy a depusu o modificare. —

Maiestatea Sa imp. era inca in Pest'a candu se tienura conferintie ministeriale pentru a pregati o propunere la dieta pentrucá acésta se aplacidieze pentru anulu 1868 redicarea de recruti, cum se scrie, de 47,000 fetiori. Ma si aplacidarea contributiunii pentru anulu viitoriu este se se primésca celu pucinu in suma integrala din partea dietei ungaresci, fiinduca anulu este la fine, si nu se póte tiené consultarea asupra bugetului; apoi trebue se se mai resolveze si propunerile despre contribuirea Ungariei la bugetulu imperiulu si la datori'a de statu. Ministeriulu se uita la 15 Dec. cá la unu punctu de incetatere camerei pre alte cateva luni, si proiectulu ustiunalitatiloru, uitative ómeni buni, ca éra n'are candu se intre la ordinea dilei. — Ómenii sciu cu cine au de a lucra, si credu, ca cu totu incetulu totu se face otietulu din putregaiuri. — In anulu decursu se aplacidara de camera si se dedera 48 mii de recruti, si cu 47 mii de estimpu, vine o armata regulata de 95 mii; predespunsu pentru sustinerea ordinei legale, dupa terminologi'a lui Kübeck, ma si a honvediloru, care credu, ca fara cele 80 de batalione ale sale nu se potu sustiené legile din 1848 cu intentiunile loru cele adumbratórie pana la marea négra. —

Pest'a 24 Nov. 1867.

Domnule Redactoru! Sciu ca veti dori si veti asteptá se aflati si se sciti ca ce mai facu deputatii de romanu in Pest'a? ce mai facu ei, si cum se pórta in camer'a legislativa de aici?

Intrebarea e fórte simpla. Respunsulu inca nu póte fi decatu fórte simplu.

Unde 'ti lipsesce terenulu, acolo abia poti face ceva. Si nu e mai fatalu, decatu déca cineva 'si lasa terenulu. Omulu devine imposibilu de a mai poté incepe ceva. Cam asia ne aflamu cu deputatii ardeleni de aici. Ei — si fia dieu intre parenteze, ca in camer'a de aici totudeuna facu distinctiune intre deputatii romani din Ardélu si intre cei din Ungari's — ei, deputatii ardeleni au paresitu terenulu loru legalu, si acum cu greu voru poté aflá o cale onorifica pentru ei si mantuitória drepturiloru ce romanii din Ardélu le castigasera. Deputatii ardeleni — au contribuitu si ei, celu pucinu indirecte au contribuitu la cassarea drepturiloru romane din Ardélu. Dupa venirea loru aici, Ardélulu cu incetulu cu incetulu, a perdutu din drepturile sale.

Rescriptele din 20 Iuliu 1867 caséza legile din 1863/4. Ordinatiunea ministeriului de justitia din 1 Oct. 1867 desfiintéza cortea de casatiune a Transilvaniei, si o face lipitor'a tablei septemvirale din Pest'a. Pentru Transilvani'a a mai remasu impotentula guvernu cá ultima umbra de autonomi'a transilvana — a mai remasu usque ad beneplacitum ministeriului maghiaru.

Si cantati la rescriptulu din 20 Iuniu 1867, prin care se caséza drepturile Ardélului decretate la an. 1863 si sanctionate de marele principe, cantati in elu, si veti vedé, ca acésta casare se motivéza cu provocarea la fratiésc'a cointielegere intre representantii Ardélului si ai Ungariei. Éca cum deputatii romani cu veniera loru la Pest'a au contribuitu la perderea drepturiloru ardelene.

Si ce cointielegere fratiésca a fostu acésta? Eu nu dicu ca cá ómeni nu potea se traiésca in cointielegere fratiésca; dar' cointielegerea n'a potutu si nu póte se mérga pana la nimicirea de drepturi esentiali pentru romani. Dar' fost-a óre intre ei si cointielegere politica, cointielegere nimicitória de drepturi?

Respunde acela la cari in rescriptu se face provocare.

Eu numai una observu. Corón'a, in statu constitutiunalu, niciodata nu póte fi in drepta de a casá singura legi, cari sunt aduse cu buna invoire si matura deliberatiune a ambiloru factori legislativi. Si mare, fórte mare e responderea acelui ministru, care si altmintrea necompetentu fiindu, cutéza a recomendá suveranului sublationea unoru legi aduse in modu per excelentiam constitutiunalu.

Eu sunt de convingere si juridica si politica, ca acele legi pentru tiéra sunt valide; ele de facto potu fi suspinse pe unu momentu séu pe mai lungu timpu inainte, dar' ele de jure esistu.

Oh! si catu de bine, in cata pace, cu cata indestulire, in ce infratire nationale si patriotica potea se traiésca cele trei nationi ale Transilvaniei, romanii, maghiaro-secuii si sasii — pe langa legile despre egalitatea limbeloru, si despre tribunalulu loru supremu, aduse in diet'a dela an. 1863, si sanctionate de marele principe! Si cate legi salutifere n'ar fi potutu aduce de atunci incóce! Legi, cari in diet'a Ungarici niciodata nu voru vedé lumina.

Eu credu ca va veni timpulu, candu romanii, ci maghiaro-secuii si sasii voru fi, cari voru plange perderea acestoru legi. Dar' timpulu, catu s'a perdutu de atunci in nelucrare si in inertia!

Acele legi nu vatema, ci consolidéza drepturile publice ale Transilvaniei; ele nu vatema nici drepturile de statu ale Ungariei. Si cu tóte aceste, veti vedé ce tiér'a acésta a Ungariei, séu diet'a ei, precum e compusa acum (si pe langa legea de alegere de acum totudeuna asia va fi compusa), ce diet'a Ungarici dicu, niciodata nu se va invoí nici macar la asttorma de legi, precum sunt cele ale Transilvaniei.

Si asia Transilvani'a va merge perdiendu din drepturile sale, si Ungari'a nu'i va dá altele, nu'i va dá nici unu drepto. Dela Ungari'a, o sciu ardelenii mei fórte bine, ca numai reu potu astepta, da nu eu sunt cave o dicu acést'a; a dis'o insintea mea Cserey, istoricelu maghiaru.

Fia, cá deputatii ardeleni in diet'a din Pest'a se póta demintí istori'a; eu unulu n'o credu. Din contra amu dis'o si o dicu, ca nu Pest'a e loculu romaniloru, maghiaro-secuiloru si sasiloru din Ardélulu. Loculu loru e Ardélulu si numai Ardélulu.

In Pest'a tóte se potu face. Lege pentru asia numitele trebi comuni, lege pentru quota, lege pentru detoriele statului, lege pentru emanciparea evreiloru, lege pentru indigenatu, lege pentru casatori'a civile, si alte si alte legi; apoi concluse cá cele in causa comitatului Heves, si in causa Bözzörményi, cause ce se potu intemplá si altoru comitate si altoru deputati. Atatu sunt de socite, séu atatu in tóte partile le poti sueí legile maghiaresci!

Una inse nu se va poté face. Si acést'a este: lege buna pentru egalitatea politica a nationaliloru tierei, si pentru egal'a indreptatire a limbeloru loru. Si alt'a érasi ce nu se va poté face, e: lege pentru Ardélu.

Póte, deputatii romani ardeleni astépta desbaterea unei astf-fel de legi; pana atunci se indestulescu a votá cu cate unu „igen“, de resuna cas'a; nu scin, déca nu s'ar potrivi mai bine a dice acestu „igen“ pe nemtiesce respicatu. La desbaterea legei pentru Ardélu, voru poté face ardelenii si póte ungurenii multa larma; dar' abia credu, ca sunt convinsu ca nu voru poté scóte nimica bunu pentru Ardélu, si cu atatu mai pucinu ceva folositoriu pentru romani.

De asemene, deputatii romani ungureni si póte si cei din Ardélu, voru poté face multa larma la desbaterea legei despre egalitatea politica a nationaliloru tierei si a limbeloru loru; in acésta larma se voru uní de buna séma si deputatii serbi. Dar' credeti ca va avé ceva resultatu indestulitoriu? Eu me indoiescu.

Pentru ce nici nu'a, nici alt'a?

Pentru ca lege pentru Ardélu nu se póte aduce decatu numai in Ardélu si numai de catra Ardélu;

si pentru ca data este maghiarului a nu recunósce drepturile nationalitatiloru;

si pentru ca data este romaniloru si serbiloru a fi totudeuna in minoritate in diet'a din Pest'a;

si pentru ca cestiunile de mai cusu sunt de natura, unde maiorisarea nu póte avé locu; éra maghiarii nu se voru lasá de a nu maiorisá, pentru ca — pentruca le este asecurata.

Apoi astfelu de legi, astfelu de drepturi se dau numai ómeniloru, numai nationaliloru loiali! Si sciti ca „guvernulu maghiaru inca nu e deplinu convinsu despre loialitatea nationalitatiloru.“ Celu pucinu Jókay asia dice.

Vedi asia. Ei nu sunt convinsi despre loialitatea nationalitatiloru! Dar' nationalitatile candu voru fi fericite a se convinge despre loialitatea loru? Ei nu sunt convinsi despre loialitatea nóstra. Macar asia suntemu de blandi, asia suntemu de buni, asia suntemu de ascultatori, de potu face cu noi ce voru. Ne chiama la Sibiiu mergemu; ne mana la Clusiu, mergemu; ne striga la Vien'a, ne ducemu; ne

concedu a merge la Pest'a, grabimu in ruptulu capului, se sjungemu cu o óra mai nainte acolo!

Si totusi nu suntemu loiali!

Anche bene.

Si apoi totusi ceremu, pretindemu se ne dè legi bune, legi drepte!

Ce nerusinare!

Si mai bine. Séu, cu atatu mai reu pentru ei.

Legile bune le facu numai ómenii drepti.

Incheiu. Deputatii romani in diet'a din Pest'a s-cumu nu facu nimicu. De ast'a inse nu ve mirareti nici unu picu. Tóta diet'a nu lucra mai nimicu. — Castore.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 3 Dec. Fara respectu la partite, care s'au desceditatu inaintea publicului, cu descoperirile cele negritórie si necuratiatórie din tóte partile, incatu nu ne a mai remasu terenu de incredere la nici una, se vedemu ce vorba pórta ministrulu in obiectulu alegeriloru la camera nu se póte mai buna.

Circulari'a a dlui ministru de interne catre domnii prefecti.

Domnule prefectu! Maria S'a Domnitoriulu, incredintiandu mi ministeriulu de interne in impregiurari asia de gingasie cá ale alegeriloru, mia facutu negresitu una maré onóre; a merita acésta incredere nu este inse una sarcina mai pucinu mare. In adevaru, pentru a ne esercita autoritatea, in timpulu operatiuniloru electorali, fara cá actiunea nóstre se pérdia caracterulu seu de impartialitate si se n'aiba altu scopu de catu interesulu generale, este nevoia de multa inteligintia, de multu tactu, de una mare domnire asupr'a nóstra insine. A dice ca guvernulu nu are nici unu interesu in alegeri, ar' fi una ipocrisia séu una timpire. Guvernulu este datoru se se preocupe de resultatulu loru, déra interesuiu ce canta se aiba in vedere nu trebue se fia personale, ci generale, nu trebue se fia alu unei partide, ci alu Romaniei intregi. Actiunea cea marginita in limitele legii trebue se fia numai actiunea acelei influintie morale ce prin integritate, impartialitate, inteligintia si activitate o dobendesce ori care individu si cu atatu mai multu una administratiune. Si eu credu, dle prefectu, ca in esercitiulu functiuniloru ce ve suntu incredintiate, dvóstra ati desvoltatu tóte acele calitati. Astadi déra cá si eri, cu ocasiunea alegeriloru cá cu orice alta ocasiune, veti dovedi ca, pe catu timpu avemu puterea in mana, ea nu este pusa in servitiulu amiciei séu interesseloru de partida, ci in acela alu binelui publicu, alu interesseloru patriei si tronului.

Ministrii au consiliatu disolverea adunariloru, nu cá se aduca in cele noue pe amicii loru personali si se se perpetue la putere, ci pentru ca amici adeverati, si dreptatii, ai natiunii si ai regimelui de astadi se via se judice cu maturitate si imparti alitate lucrurile. Astufelu ei voru puté se aduca unu sprijinu leale, nu cutarora persóne ce ar' fi la ministeriu, ci guvernului, ori care ar' fi, in totu ce va voi bine si se lu combata in ce va fi gresitu. Guvernulu actuale crede ca nesce adeverate camere nationali nu trebue se fia arena acelora ce nu au alta tien'a de catu satisfacerea unoru ambitiuni personali, unoru interese individuali. Elu n'are candidati, elu doresce trimfulu tuturoru acelora, ori de ce partida ar' fi fostu in trecutu, cari voru a veni in adunari spre a vindeca ranele sfasiariloru trecute, a cauta midiloce de a imbunetati starea financiaria prin una mai buna regulare si repartitiune, si a face cá instructiunea se fia mai intinsa si mai eficace, administratiunea mai agera, justitia mai asicuratóre, armata mai suficinte; cu unu cuventu a face cá interesele din intru si cele din afara ale tierei se fia seriosu garantate.

Asemenea barbati, domnule prefectu, suntu si trebue se fia siguri candidati si unui guvernu inteligente. Se nu ne aducemu aminte déca au pututu fi in unele impregiurari adversari si ministriloru de astadi, ci numai déca suntu devotati patriei si tronului, déca bunulu simtiu si consciintia dreptatii este busol'a loru.

Ministru de interne, I. C. Bratianu.

„Romanulu" mai scrie, ca in judetiulu Romanati a fostu atacata cariol'a (carutiulu postalu) si s'au luatu vreo 900 mii lei. Administratiunea a pusu man'a pe banditulu Albulescu chiaru in Craiova si dupa cercetare s'a si aflatu o mare parte din bani. —

In Italí'a cestiunea, ce ar' puté impacá pe Italieni numai cu restituirea Romei de capitala, e pendente si nu póte esi la unu limanu securu, pentruca regimulu Franciei, dupa cum se vedidu din senatu, e departe de a se invoi cu astufelin de pretensiuni ale Italiei, precandu Italí'a sta mortisiu pentru Rom'a si unitatea italiana. Acést'a se vede si din circular'a min. italianu Menabrea, care dise, ca Italí'a astépta, cá guvernulu Francisi se faca a incetá intreveniresa, care prelungindusse ar' impedecá impaciuirea dintre ambele, si ca conventiunea din 15 Sept. nu si a ajunsu scopulu. Una singura intielegere a pontificiului cu Italí'a e in stare a face, cá se dispara orce periculu pentru santulu scaunu si ar' scuti si Italí'a de spese desierte si de nous varsari de sange. Pamentulu in care stau sapate mormentele apostoliloru suntu scaunulu celu mai securu pentru pontificatu si Italí'a nu va sci apera cu tóta veneratiunea, respectandui independintí'a si libertatea. Suntu dar de lipsa aici invoieli, care se puna in armonia interesele Italiei cu ale Santului scaunu. In fine apasa pe cuvintele ca déca Italí'a trebue se fia unu elementu de ordine si de progresu, face de lipsa cá cans'a care o tiene intr'o stare permanenta de agitatiune, se se suprime." Din aceste cuviute se vede ca Italí'a nu se póte invoi fora Rom'a, si cuvintele min. primariu de Monstiru dise in senatu, cumca gubernulu Francisi crede ca Pom'a nu este de trebuintia pentru unitatea Italiei, lasa a crede, ca resultatulu conferintieloru, de se voru si intruni, nu va impaca cans'a Italiei, ci ea va remané o schintea, care póte produce celu mai mare incendiu in Europ'a prin folosirea aliantiei cu Prusi'a si Rusi'a, care ar' amenintiá si pe Franci'a, la vreo primevéra. —

FRANCI'A. Pariso, 59 Novembre. Depesiele telegr. ale „Romanului" descopera, ca ministrulu afaceriloru straine a desvoltatu in senatu politic'a guvernului in privinti'a Romei sia Italiei. Trupele nóstre, dise ministrulu voru sta la Rom'a numai pe catu voru fi cerute de securitatea Papei. Problem'a de deslegatu intre Papalitate si Itali'a este negresita gresa, dar' nu este nedisolubile, ca ci ne 'ncredemu ce este intre aceste doue guverne póte disparé intr'una di. Acesta va fi si obiectulu conserintiei. D. de Moustier cerù apoi cá senatulu se tréca la ordinea dilei, spre a dovedi astufelu ca senatulu este intr'unu deplinu acordu cu guvernulu. Desbaterea se inchise si senatulu votà ordinea dilei.

Paris, 30 Novembre. D. Moustier a disu in senatu: — Guvernulu francesu este favorabile unitatii Italiei, alaturea cu interesele papale. Guvernulu crede ca Rom'a nu este de trebuintia pentru unitatea Italiei. Papa, adause ministrulu, a aderatu la conferintia; si guvernulu francesu a facutu conoscutu Italiei, printr'un'a depesia ce data 27 Novembre, ca pentru ca se se faca deplina evacuare a Romei trebue una deplina securitate si ca la conferintia, elementulu ce ar' da acea securitate, Italí'a este interesata ad. la intrunirea ei. —

Varietati.

— Dnii assesorii dela tabl'a r. Romanu si Gaetanu demisionasti se inlocuira cu Csengeri si Bardossy. —

— In urma conclusiului adusu prin comitetulu societatiei literarie romane din Clusiu se aduce la cunoscienti'a publica: cum ca adunarea generala a societatiei literarie romane de lectura din Clusiu, se va tiené in diua 8. Nicolae adica in 6/18 Decembre a. c,

De ci dara se invita membrii societatiei a se infaciosia la acésta adunare generala, cu atatu mai tare, fiendu ca intra obiectele momentóse, care voru veni la pertraptare se afla si alegerea membriloru de comitetu. Clusiu 6/11.1867. P. Nemesiu.

— (Publicare de concursu). Dorindu a insinta inflorirea beletristicei nationale, deschidu concursu pentru cea mai buna novela originala, care se va premia cu siese galbeni. Dintre opurile concursuale voru avé preferintia cele istorice si poporale. Potu concurge toti literatii romani, statu de dincóce, catu si de dincolo, de Carpati; manuscriptele scrise de mane straine si provedinte cu epistola sigilata, care va contiené numele autoriului, suntu de a se tramite pana 'n 20 Decembre calind. n. Novel'a premiata se publica in „Familia." Tóte diuariele romane din imperiulu austriacu, precum si cele transcarpatine sunt rogate en tóta stim'a a reproduce acé. st'a publicatiune in pretiuitele loru colóne. Pe. st'a 28 Octomvre 1867. Iosifu Vulcanu redac. torulu „Familiei." „Fam."

— Serbatóre rara. Din Oradea-Mare cu datulu 24 Nov ni se scrie; Astadi fuseramu martori unei solenitati rari in feliulu seu. Zelosulu barbatu si mecenate alu tinerimei studióse m. o. d. Nicolae Zsiga sen. serbà jubileulu de 50 de ani a casetoriei fericite cu socia s'a dn'a Anna Cosperda, primindu binecuventarea de la preotulu locale. Pre catu de rara e solenitatea, si mai rare suntu virtutile acestoru fii adeverati si nationei romane, si daca nu li voiu vatemá modestí'a, mi voiu permite a insirá pe scurtu unele fapte ce mi suntu conoscute. Fundatiunea ce o intemeiara cu 20000 fl. pentru tenerimea rom. orient. din gimnasiulu si academi'a de aici, prosperéza si are estimpu 10 alumni. Toti am sentitu bucuria candu monarculu pentru acést'a l'a destinsu cu crucea de auru pentru merite. La Beiusiu a facutu asisdere o fundatiune cu 2000 fl. pentru cativa teneri din gimnasiulu de acolo cari din interese capeta pane. Besaricele romane or. din Beiusiu si S. Micloosiulu romanescu le inzestrara cu scopereminte cu plevu. In Tiuca au edificatu beserica, casa parochiala si scola rom. or. si-a datu ajutórie insemnate la 6 locuitori arsi fora a privi la confesiune si nationalitate. Comunei rom. in Girisiu iau cumperatu scóla, si altele fapte ce nu le potu tóte cunósce. Verbescu aci fapte insesi. Adaugemu rogatiunile nóstre ca Ddieu se li lungésca viéti'a spre bucuri'a natiunei nóstre! „Alb."

Recunoscintia publica.

Dn. Dr. de filosofia Ioanu Mesiota profesoru gimnasialu dupace a purtatu in cativa ani din urma oficiulu de actuariu la Reuniunea femeiloru romane spre deplina multiumire, pentru anulu urmatoriu a mai primitu acelasi oficiu sub conditiune, cá onorariulu de actuariu prevediutu in statute cu v. a. fl. 100 se remana daruitu din partea sa la fondulu acestui institutu.

Acésta fapta generósa si filantropica a dlui Dr. Mesiota ne indemna a'i aduce in numele umanitatii recunoscintia cu atatu mai caldurósa, cu catu das desvólta zelu mai mare tienendu in buna regula tóte lucrarile reuniunii.

Brasiovu, Decembre 6 c. n.

Comitetulu Reuniunii femeiloru romane prin

Eufrosin'a Ioanu,
presedinta.

Indreptare: In Nr. 89 pag. 354, col 1 dupa: Trecemu fara observare repórtele inginerielui comitatolui adauge ecsmisele: Despre starea drumuriloru si a medicului comitatului. Si patent'a cet. din 9 Aug. 1854. —

Respunsuri: Br. Se nu fimu pré personali; se ne dóra mai multu de ferirea de rele cangrenóse, decatu de neplaceri personali. — Bl. Te si insielatu cu presupunerea, de acea nu va esi. **Ecsemplare** dela inceputu se afla si intregi. — Gherl'a: La gur'a satului, or „Albin'a" are loculu. — Nascudu: T. M'ai indetoratu; fi securu. Ionas. . . Pom'a rea nu pere. Salutare ingrijirei . . B. M. S'a facutu. — Turd'a: Fi marinimosu. — Gr. N'ai grija; se va folosi — Pest'a: Contu pe parol'a data. Ómenii cate odata suntu de totu curiosi, incatu nici ca sémana cu sine insisi. —

Cursurile la burra in 6. Dec. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 81 cr. v.
Augsburg	—	—	120 „ 25 „
London	—	—	122 „ 40 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ 50 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			59 „ 25 „
Actiile bancului	—	—	680 — „
„ creditului	—	—	182 „ 80 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GOTT si fiiu HENRICU.